

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Výroční zpráva za rok 2014

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci byla zřízena vládou České republiky usnesením vlády č. 858 ze dne 3. září 2003, jehož přílohou je platný Statut Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Úvod

Výroční zpráva Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci za rok 2014

(podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády na základě usnesení vlády č. 175 ze dne 20. února 2002)

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (dále jen „Rada“) je stálým poradním orgánem vlády České republiky v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Rada byla zřízena usnesením vlády České republiky č. 858 ze dne 3. září 2003. Tímto usnesením byl současně schválen Statut Rady.

Rada zasedá pravidelně podle plánu práce a dále podle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Organizační, odborné a administrativní práce včetně zveřejňování informací o činnosti Rady zajišťuje sekretariát Rady, který je organizační součástí Ministerstva práce a sociálních věcí.

Rada ve své činnosti připravuje a schvaluje návrhy a doporučení k provádění a pravidelnému hodnocení plnění Národní politiky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a Národního akčního programu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Cílem těchto dokumentů je předcházet poškození zdraví v důsledku pracovních úrazů a nemocí z povolání anebo poškozením vzniklým v souvislosti s prací nebo během ní.

Hlavní činnosti Rady jako poradního orgánu vlády je zejména:

- ❑ Projednávat a doporučovat vládě základní koncepční směry postupu vlády při prosazování větší míry koordinace činnosti a spolupráce všech orgánů veřejné správy a dalších institucí v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“).
- ❑ Projednávat a doporučovat změny a doplňky návrhů materiálů připravených k projednání v příslušných orgánech Evropské unie a ostatních mezinárodních institucích, týkající se oblasti BOZP.
- ❑ Projednávat a doporučovat změny resortních koncepcí v oblasti BOZP.
- ❑ Projednávat a doporučovat priority ve výzkumu pro projekty resortů na podporu důslednějšího dodržování právních předpisů v oblasti BOZP za účelem zajištění vyšší úrovně v této oblasti, zejména se zaměřením na malé a střední podniky.
- ❑ Identifikovat aktuální problémy v oblasti BOZP, projednávat a doporučovat vhodná opatření v zaměření plánů prevence rizik a sledovat jejich plnění.
- ❑ Hodnotit účinnost přijímaných preventivních opatření v oblasti prevence rizik při práci a doporučovat jejich změny a doplňky.

Rada má 28 členů, kterými jsou předsedkyně Rady, tři místopředsedové a další členové Rady. Funkční období všech členů Rady je čtyřleté. V Radě jsou zástupci příslušných ministerstev a úřadů, zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů a také nezávislí odborníci s dlouholetou praxí v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Na zasedání Rady jsou pravidelně zváni i ředitel Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v.v.i. a ředitel Technické inspekce ČR.

Předsedkyní Rady je ministryně práce a sociálních věcí. Předsedkyně Rady má právo vyžadovat součinnost všech orgánů veřejné správy a dalších institucí ve věcech, týkajících se problematiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

I. Předsedkyně a členové Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Složení Rady v roce 2014:

Jméno a příjmení	Funkce v reprezentované instituci	Funkce zastávaná v Radě	Člen Rady od	Člen Rady do	Členství ve stálých výborech
Mgr. Michaela Marksová	ministryně práce a sociálních věcí	předsedkyně	30.1. 2014		
Ing. František Koníček	ministr práce a sociálních věcí	předseda	10.7. 2013	29.1. 2014	
Ing. Jan Marek	náměstek ministryně práce a sociálních věcí	1. místopředseda	14.3. 2014		
Ing. Radka Sokolová	místopředsedkyně Českomoravské konfederace odborových svazů	místo-předsedkyně	18.12. 2013		
Ing. František Hrobský	Svaz průmyslu a dopravy ČR	místopředseda	16.2. 2004		
MUDr. Vladimír Valenta, Ph.D.	náměstek ministra zdravotnictví a hlavní hygienik ČR	člen	11.12. 2012		
Mgr. Jiří Zmatlík	náměstek ministra vnitra	člen	23.9. 2014		
Mgr. Lubomír Metnar	náměstek ministra vnitra	člen	18.6. 2014	22.9. 2014	
Ing. Miroslava Oliveriusová	náměstkyně ministra vnitra	členka	1.8. 2011	17.6. 2014	

PhDr. Jindřich Fryč	náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy	člen	26.3. 2013		
Ing. Jan Vylita	generální sekretář Ministerstvo obrany	člen	26.3. 2013		
JUDr. Ing. Robert Szurman	ředitel Ministerstvo průmyslu a obchodu	člen	11.10. 2005		místo- předseda stálého výboru č. 1
JUDr. Ing. Jiří Nováček	náměstek ministryně pro místní rozvoj	člen	26.3. 2013		
Ing. Vojtěch Munzar	náměstek ministra životního prostředí	člen	26.3. 2013		
Ing. Jaroslav Deml	náměstek ministra dopravy	člen	26.3. 2013		
Mgr. Ing. Rudolf Hahn	generální inspektor Státního úřadu inspekce práce	člen	18.4. 2006		
Ing. Ivo Pěgřímek	předseda Českého báňského úřadu	člen	1.4. 2008		
Ing. Dana Drábová, Ph.D.	předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost	členka	16.2. 2004		
Doc. Ing. Iva Ritschelová, CSc.	předsedkyně Českého statistického úřadu	členka	27.7. 2010		
Robert Křepinský	Odborový svaz UNIOS	člen	16.2. 2004		předseda stálého výboru č. 2
Zbyněk Moravec	OS zdravotnictví a sociální péče ČR	člen	26.3. 2013		
Mgr. Miroslav Kosina	OS pracovníků obchodu	člen	18.4. 2006		místo- předseda stálého výboru č. 3
Ing. Jaromír Šedivec	Asociace samostatných odborů ČR	člen	16.2. 2004		

Jaroslav Bek	Svaz průmyslu a dopravy ČR	člen	16.2.2004		místo - předseda stálého výboru č. 2
Josef Korbelář	Zemědělský svaz Praha	člen	16.2.2004		
JUDr. Pavel Novák	Svaz podnikatelů ve stavebnictví ČR	člen	29.6.2007		
Mgr. Karel Petrželka	Svaz průmyslu a dopravy ČR	člen	3.12.2008		
Bc. Libuše Bělohávková	Akademie práce a zdraví, o. s.	členka	16.2.2004		předsedkyně stálého výboru č. 4
Doc. MUDr. Pavel Urban, CSc.	Státní zdravotní ústav	člen	3.12.2008		místo - předseda stálého výboru č. 4
PhDr. Lidmila Kleinová, CSc.	Hospodářská komora ČR	členka	16.2.2004		předsedkyně stálého výboru č. 3
Mgr. Lumír Zezulka	ZEKA plus, s.r.o. Zlín, Institut vzdělávání a služby v BOZP	člen	16.2.2004		předseda stálého výboru č. 1

Poznámka:

Stálý výbor č. 1 - Stálý výbor pro technickou bezpečnost

Stálý výbor č. 2 - Stálý výbor pro legislativu

Stálý výbor č. 3 - Stálý výbor pro vzdělávání a výzkum

Stálý výbor č. 4 - Stálý výbor pro sociální a zdravotní problematiku

II. Sekretariát Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Organizační, odborné a administrativní práce včetně zveřejňování informací o činnosti Rady zajišťuje sekretariát Rady, který je organizační součástí Ministerstva práce a sociálních věcí. Funkci sekretariátu Rady vykonává oddělení bezpečnosti práce MPSV vedle své běžné agendy. Tajemníkem Rady je Ing. Petr Mráz, který v souladu s pokyny předsedkyně Rady řídí činnost sekretariátu a odpovídá za plnění jeho úkolů.

Sekretariát Rady zejména:

- organizačně a administrativně zabezpečuje činnost Rady, včetně činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady,
- soustřeďuje podklady a informace potřebné pro činnost Rady, stálých výborů a pracovních skupin Rady,
- zajišťuje zpracování odborných podkladů pro jednání Rady na základě pokynů předsedkyně Rady,
- průběžně aktualizuje informace zveřejněné o Radě a jejích členech a výstupech z její činnosti na internetové stránce Ministerstva práce a sociálních věcí a Úřadu vlády České republiky (*sekce Pracovní a poradní orgány*).

III. Přehled činnosti Rady, stálých výborů Rady a pracovních skupin Rady

1. Přehled činnosti Rady

V jedenáctém roce činnosti Rady se v souladu se schváleným plánem práce Rady na rok 2014 uskutečnila celkem čtyři řádná zasedání Rady a 26. května 2014 jedno mimořádné rozšířené zasedání. Ze všech zasedání Rady byly pořízeny zápisy, které obsahují závěry k projednávaným bodům a tyto zápisy jsou zveřejněny na webových stránkách Rady. Níže je uveden stručný přehled z jednotlivých zasedání Rady v roce 2014.

41. zasedání Rady se uskutečnilo dne 28. března 2014

Rada projednávala opětovně problematiku zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání. K tomuto bodu byl přizván vrchní ředitel sekce sociálně pojistných systémů MPSV JUDr. Biskup. Zejména uvedl, že byl do poslanecké sněmovny předložen návrh právního předpisu, jímž se navrhuje odklad účinnosti zákona č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, na 1. 1. 2016. Zmínil, že MPSV pracuje na analytickém rozhodovacím materiálu nelegislativní povahy s názvem „Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání“, určeném pro vládu ČR. Materiál má provést objektivní popis současného stavu zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání a celkové zhodnocení možných budoucích variant věcného řešení tohoto zabezpečení s uvedením jejich kladů a záporů. Rozeslání do vnějšího připomínkového řízení se předpokládá dne 9. 5. 2014. Podle nelegislativního plánu prací, by měl být materiál předložen vládě ČR do konce září tohoto roku. Pracovní skupina Rady vlády pro BOZP k úrazovému pojištění připravuje k uvedenému analytickému materiálu stanovisko. Předsedkyně Rady Mgr. Marksová uvedla, že se přiklání k variantě veřejnoprávního systému zabezpečení. Bylo navrženo uspořádat k problematice úrazového pojištění mimořádné zasedání Rady, na kterém by bylo formulováno

doporučení vládě ČR. Rada schválila svolání mimořádného zasedání k problematice úrazového pojištění s tím, že bude v Radě připraveno variantní stanovisko pro vládu ČR.

Rada dále schválila Výroční zprávu Rady vlády pro BOZP za rok 2013, která byla v květnu 2014 předložena členům vlády pro informaci. V souvislosti s projednáváním této zprávy Rada doporučila vedení MPSV z hlediska činnosti v oblasti BOZP posílit personální obsazení oddělení bezpečnosti práce MPSV.

Rada se zabývala rovněž úkoly Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014. Kromě již projednávané problematiky úrazového pojištění se Rada zabývala úkolem ke zpracování návrhu právní úpravy k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví. Úkol řeší pracovní skupina působící při Stálém výboru pro technickou bezpečnost. Pracovní skupina začala řešit jednotlivé body se zaměřením na řešení následujících otázek: definice vyhrazených technických zařízení, rozsah aplikace zákona, povaha a výkon odborného dozoru, způsob provádění potřebných odborných úkonů a povaha a povinnosti revizních techniků. O jednání pracovní skupiny informoval její předseda.

Rada obsáhle projednávala i opatření k předložení návrhu právní úpravy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních ve smyslu § 29 školského zákona, se zvláštním zaměřením na teoretickou výuku, praktickou výuku a praktickou přípravu na povolání. Bylo uvedeno, že návrh vyhlášky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních je připraven. Vydání této vyhlášky, kterou by uvítali zástupci škol, bylo však vedením MŠMT zastaveno. Jako další krok se očekává, že MŠMT svolá v dubnu 2014 pracovní skupinu k projednání a případné úpravě uvedené vyhlášky.

Rada dále vzala na vědomí informace o činnosti stálých výborů Rady a členové si vyslechli informaci o stavu prací na nové právní úpravě pracovněprávních vztahů. Byla podána také zpráva o činnosti Pracovní skupiny k přípravě návrhu na aktualizaci Seznamu nemocí z povolání. Důvodem jeho zpracování bylo plnění Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014, Priority III/7. Opatření ukládá pravidelně ve dvouletých intervalech provádět revizi Seznamu nemocí z povolání a v případě potřeby navrhnout jeho aktualizaci. Tato pracovní skupina doporučila na minulém zasedání předsedovi Rady, aby inicioval legislativní proces vedoucí k aktualizaci Seznamu nemocí z povolání ve smyslu předloženého návrhu. Celkem se k realizaci doporučilo 6 návrhů, které byly doplněny ještě o jeden návrh uplatněný na prosincovém zasedání Rady. Z pověření Rady se tak pracovní skupina sešla ještě na svém lednovém zasedání a připravila řešení, které předala k dalšímu legislativnímu postupu MPSV.

Mimořádné rozšířené zasedání Rady se uskutečnilo dne 26. května 2014

Nad konáním mimořádného zasedání Rady v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR převzal osobní záštitu předseda Výboru pro sociální politiku Jaroslav Zavadil. V dohodě s ním bylo mimořádné zasedání Rady pořádáno jako rozšířené, s pozváním poslanců a senátorů PČR a dalších představitelů zainteresovaných subjektů. Mimořádné jednání

Rady zahájila předsedkyně Rady a ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Marksová. Hlavním a jediným bodem jednání byla problematika úrazového pojištění. Rada po celou dobu své působnosti od roku 2004 podporuje snahu, aby byl v České republice zaveden funkční systém úrazového pojištění, což je jednou z hlavních priorit vládou schválené Národní politiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a na ni navazujících národních akčních programů.

Na programu mimořádného zasedání Rady bylo představení analytického rozhodovacího materiálu pro vládu ČR „Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání“. Dále bylo projednáno stanovisko Pracovní skupiny Rady vlády k předloženému materiálu. Po obsáhlé diskuzi Rada přijala k uvedenému materiálu následující usnesení.

Rada vlády projednala:

1. analytický materiál Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání, rozeslaný Ministerstvem práce a sociálních věcí do vnějšího připomínkového řízení, a ocenila odvedenou práci předkladatele na předmětném materiálu;
2. stanovisko Pracovní skupiny Rady vlády k předmětnému materiálu, která se usnesla na následujících principech řešení:
 - jedna specializovaná veřejnoprávní instituce,
 - pojištěncem zaměstnavatel – odpovědnost za škodu způsobenou pracovním úrazem a nemocí z povolání,
 - náhrada škody podle zákoníku práce – nezavádět dávkový systém,
 - průběžné financování s tvorbou fondů (garančního, rezervního, prevence a rehabilitace),
 - dohled a kontrola tripartity nad efektivitou a průhledností systému,
 - motivace k prevenci (bonus/malus) a k rehabilitaci,
 - cílená podpora prevence a rehabilitace.

Rada vlády po diskuzi doporučuje:

1. variantu II. předloženého materiálu Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání – jeden veřejnoprávní subjekt s výše uvedenými parametry;
2. využít času odložení účinnosti zákona č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, k intenzivní práci na nové právní úpravě ve smyslu výše uvedeného doporučení;

Rada vlády pověřuje:

předsedkyni Rady Mgr. Michaelu Marksovou předložit toto stanovisko vládě jako součást analytického materiálu Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání.

(Hlasování přítomných členů Rady vlády pro BOZP: pro 10, zdrželi se 3, proti 0)

42. zasedání Rady se uskutečnilo dne 20. června 2014

Problematika zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání je na jednání Rady zařazována pravidelně. JUDr. Biskup seznámil členy Rady s aktuálním stavem analytického rozhodovacího materiálu nelegislativní povahy, který provádí celkové zhodnocení způsobů zabezpečení při pracovním úrazu, a který byl rozeslán do vnějšího připomínkového řízení. Vytvoření materiálu bylo zadáno bez předem stanovených závěrů, což umožnilo jeho zpracovatelům při přípravě doporučení objektivně zohlednit všechny důležité aspekty. Materiál byl připravován po dobu několika měsíců, přičemž MPSV v rámci přípravných prací spolupracovalo s celou řadou subjektů, které jsou různou formou zainteresovány na budoucím způsobu zabezpečení zaměstnance při pracovním úrazu. Dne 28. 7. 2014 bude materiál předložen na jednání RHSD. Dále byla ředitelem odboru pracovní právní legislativy MPSV podána informace o návrhu novely zákoníku práce. Novelou především dochází k navrácení hmotněprávní úpravy odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání, obsažené dočasně v přechodných ustanoveních zákoníku práce, zpět do části jedenácté tohoto právního předpisu, v níž je soustředěna právní úprava náhrady škody v pracovních vztazích, a provedení adekvátních legislativních a legislativně technických úprav navazující na tuto změnu. Byla diskutována také úprava zmocnění § 271d odst. 2 zákoníku práce, kterou bude umožněno prováděcím právním předpisem stanovit a zvýšit částky odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, což povede ke zlepšení sociální situace poškozených. Členy Rady bylo poukázáno na fakt, že se dlouhodobě neřeší nedostatek finančních prostředků v oblasti prevence a rehabilitace.

V rámci projednání plnění Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014 byla věnována pozornost zejména úkolům s termínem splnění k 30. 6. 2014. Oba úkoly v oblasti úrazového pojištění dlouhodobě sleduje Pracovní skupina Rady k úrazovému pojištění, která se podílela na přípravě analytického rozhodovacího materiálu. Problematikou vyhrazených technických zařízení se zabýval Stálý výbor pro technickou bezpečnost. O jednání a závěrech pracovní skupiny působící v rámci tohoto výboru informoval jeho předseda s tím, že výstupní materiály předal MPSV. Bylo doporučeno ponechat úkol v Národním akčním programu BOZP s tím, že gesce bude na MPSV.

U úkolů týkajících se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů, vyjádřili členové Rady znepokojení nad přístupem MŠMT k vydání vyhlášky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních ve smyslu § 29 školského zákona. Vydání této vyhlášky, kterou by uvítali zástupci škol, bylo minulým vedením MŠMT zastaveno. Byl také projednáván přístup MŠMT k úkolu, který se týká evidence a dokumentace úrazů studentů na vysokých školách. Tato problematika není upravena v zákoně o vysokých školách. MŠMT byl vydán pokyn týkající se úrazů studentů vysokých škol, který bude rozeslán na vysoké školy a s ohledem na jeho platnost se začnou sledovat a sbírat data za akademický rok 2012/2013. Uvedený pokyn však nemá závazný charakter.

Rada také pověřila Pracovní skupinu Rady pro národní dokumenty BOZP zahájením prací na novém Národním akčním programu BOZP včetně zahájení prací na revizi stávající Národní politiky BOZP ve vazbě na aktuálně vydané Sdělení Komise

o strategickém rámci EU pro ochranu zdraví a bezpečnost při práci na období 2014 – 2020. Na zářijovém zasedání Rady bude podána průběžná informace o stavu prací.

Byla projednána Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce a Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2013. Generální inspektor Státního úřadu inspekce práce dále vystoupil s informací z Plenárního zasedání výboru generálních inspektorů práce (SLIC - Senior Labour Inspectors' Committee), které se konalo v Aténách.

Rada projednala a schválila návrh na doplnění členů Pracovní skupiny pro aktualizaci Seznamu nemocí z povolání o zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí. Informace o činnosti stálých výborů Rady přednesli předsedkyně a předsedové těchto výborů. Členové Rady vyslechli jednotlivé informace o stavu prací na nové právní úpravě pracovněprávních vztahů v oblasti BOZP.

43. zasedání Rady se uskutečnilo dne 19. září 2014

Rada se zabývala zprávou o vývoji a stavu na úseku pracovních úrazů a nemocí z povolání a jiných poškození zdraví z práce. V rámci projednávání bylo zdůrazněno, že jednou z výzev Strategického rámce EU pro oblast BOZP pro období 2014 – 2020, je zlepšovat vykazování statistických údajů a vytvořit informační základnu.

Dále byl projednán aktuální stav v oblasti úrazového pojištění. MPSV zpracovalo analytický rozhodovací materiál nelegislativní povahy s názvem „Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání“, určený pro vládu ČR. V materiálu byly navrženy tři možné varianty řešení budoucí podoby zabezpečení zaměstnance při pracovním úrazu a nemoci z povolání a členové Rady s nimi byli blíže seznámeni již na minulých jednáních Rady. Uvedený materiál byl 28. 7. 2014 projednán Předsednictvem a Plénem RHSD, které k němu přijalo závěry. Jedním ze závěrů bylo zřízení odborné pracovní komise, jejímž úkolem je v souladu s rozhodnutím RHSD rozpracovat jednotlivé podvarianty varianty II. - systém náhrady škody podle zákoníku práce a zákonné pojištění zaměstnavatelů s průběžným financováním. Komise se sešla dne 27. 8. 2014 na svém prvním zasedání a stanovila si úkoly, schválila navrženou osnovu popisu věcného řešení, dohodla se na postupech prací a termínech plnění. Za rozpracování jednotlivých variant byli určení garanti. Za variantu c), tj. provádění systému jednou veřejnoprávní institucí, kterou by byla úrazová pojišťovna, byl garantem za Radu vlády pro BOZP ustanoven Ing. Hrobský. Rada vzala přednesené informace na vědomí s tím, že další aktuální informace projedná na příštím zasedání.

Rada se dále zabývala plněním úkolů Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014. V návaznosti na projednávanou problematiku úrazového pojištění zazněla informace o činnosti Pracovní skupiny Rady k úrazovému pojištění. Projednáno bylo také opatření vztahující se ke zpracování a předložení návrhu právní úpravy k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví. U úkolů, které se týkají oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů, bylo členy Rady konstatováno, že se situace od minulého zasedání Rady

prakticky nezměnila. Návrh vyhlášky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních ve smyslu § 29 školského zákona je připraven a předložen legislativnímu odboru MŠMT. Pokud se jedná o oblast úpravy úrazů studentů vysokých škol, tak ta je řešena metodickým pokynem, který by měl být vydán. Rada vlády pro BOZP, která se touto otázkou zabývala již na svých minulých zasedáních, však preferuje právní úpravu v této oblasti. Metodické pokyny nejsou z právního hlediska závazné. Bylo též konstatováno, že na MŠMT není ustanovena osoba, která by měla problematiku BOZP na starosti. Již delší dobu je snahou, aby na MŠMT byla zřízena meziresortní pracovní skupina k řešení všech zmíněných problémů v této oblasti.

Předsedkyně Pracovní skupiny Rady pro národní dokumenty BOZP, která má tripartitní zastoupení, informovala o průběhu prací a jednání pracovní skupiny dne 11. září 2014. Po vyhodnocení plnění jednotlivých opatření v současném Národním akčním programu bude zpracován, na základě podnětů z jednotlivých stálých výborů Rady a s ohledem na nový strategický rámec EU, návrh nového akčního programu. Zpracovaný návrh bude zaslán členům Rady s předstihem tak, aby se k němu mohli ještě před prosincovým zasedáním Rady vyjádřit a zaslat svá stanoviska.

Rada se v rámci projednávání dalších bodů programu seznámila se Zprávou o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci, Zprávou o stavu bezpečnosti v hornictví a prezentacemi o kontrolní činnosti odborových organizací nad stavem BOZP za rok 2013. Rada vzala na vědomí informace o činnosti stálých výborů Rady a vyslechla informace o stavu prací na nové právní úpravě pracovněprávních vztahů.

44. zasedání Rady se uskutečnilo dne 19. prosince 2014

S aktuálním stavem v oblasti zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání seznámil členy Rady vrchní ředitel sekce sociálně pojistných systémů MPSV JUDr. Biskup, který rovněž poděkoval členům Rady za spolupráci v této oblasti včetně činnosti v odborné komisi. Odborná komise se sešla celkem čtyřikrát, a to v termínech 27. 8., 1. 10., 21. 10. a 11. 11. 2014, kdy svou práci ukončila. Před projednáním na zasedání Plenární schůze RHSD konaném dne 1. 12. 2014 byly výsledky práce odborné komise předloženy rovněž k vyjádření vybraným pracovním týmům RHSD. Plenární schůze RHSD 1. 12. 2014 nedošla ke shodě ohledně budoucího nositele pojištění. Zástupci zaměstnanců podporovali přijetí varianty II. c) předloženého materiálu – tj. jeden veřejnoprávní subjekt, samostatnou úrazovou pojišťovnu. Naopak zástupci zaměstnavatelů podporovali přijetí varianty II. a) předloženého materiálu – tj. provozování pojištění více komerčními pojišťovnami. Souhrnný materiál tak bude postoupen k projednání Koaliční radě a následně vládě. Rada vzala přednesené informace o aktuálním stavu v oblasti úrazového pojištění na vědomí. Rovněž potvrdila v plném znění usnesení z mimořádného zasedání Rady ze dne 26. května 2014, které podporuje provádění úrazového pojištění jednou veřejnoprávní institucí, kterou by byla úrazová pojišťovna (tj. varianta II. c) předkládaného materiálu).

Předsedkyně Pracovní skupiny Rady pro národní dokumenty BOZP představila návrh Národního akčního programu BOZP pro období 2015 – 2016 a podala informaci o průběhu jednání a závěrech pracovní skupiny. Členové Rady projednali předložený návrh nového akčního programu BOZP, zejména ta opatření, ke kterým byly uplatněny připomínky. Po projednání Rada Národní akční program BOZP pro období 2015 – 2016, ve smyslu dohodnutých úprav, jednomyslně schválila. Dále uložila příslušným členům Rady, aby k zajištění kontroly plnění akčního programu BOZP průběžně informovali Radu o plnění opatření za jejich rezort. Předsedové stálých výborů budou průběžně sledovat stav plnění přijatých opatření akčního programu v gesci svých výborů. K přijetí Národního akčního programu BOZP byla vydána tisková zpráva a materiál byl zveřejněn na webu MPSV.

Předsedům Stálého výboru pro legislativu a Stálého výboru pro sociální a zdravotní problematiku bylo Radou uloženo připravit podklady k opatřením 7 a 8 (Priorita IV. – Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů) Národního akčního programu pro předsedkyni Rady a ministryni práce a sociálních věcí za účelem projednání plnění těchto opatření s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy.

Rada dále projednala stav v oblasti výzkumu a vývoje na úseku BOZP. V rámci tohoto bodu členové Rady vyslechli dvě vystoupení, ve kterých byli nejprve RNDr. Malým, Ph.D. seznámeni s projekty výzkumu a vývoje na úseku BOZP, řešených Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v.v.i., a dále s aktuálními problémy v této oblasti. Doc. MUDr. Urban, CSc. ze Státního zdravotního ústavu vystoupil s prezentací k výzkumu SZÚ v oblasti BOZP. V návaznosti na aktuální problémy v této oblasti, Rada požádala předsedkyni Rady a ministryni práce a sociálních věcí, aby projednala s místopředsedou vlády pro vědu, výzkum a inovace zařazení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci do strategických dokumentů jako samostatnou oblast k zadávání projektů vědy a výzkumu. Další oblastí k projednání je změna systému financování rezortní vědy a výzkumu pro potřeby státní správy (aplikovaný výzkum) ve smyslu bližší vazby (věcné, odborné i časové) mezi poskytovatelem prostředků na vědu a výzkum (kterým by mělo být opět příslušné rezortní ministerstvo) a řešitelem výzkumné potřeby. Nástrojem této změny by mohlo a mělo být obnovení střednědobých výzkumných záměrů a podle aktuálních potřeb rezortu zadávání účelových projektů VaV v souběhu s maximálním kontrolním a oponentním dohledem příslušného rezortního ministerstva a Technologické agentury ČR.

V rámci dalších bodů programu, Rada projednala zaměření kontrolní činnosti orgánů inspekce práce, orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci a vrchního báňského dozoru v roce 2015. Rada dále projednala a schválila plán práce Rady na rok 2015. Informaci o Plenárním zasedání výboru generálních inspektorů práce (SLIC) a o plnění úkolů vyplývajících z předchozích zasedání přednesl generální inspektor SÚIP. Členové Rady byli dále seznámeni s informacemi o činnosti stálých výborů Rady a informacemi o aktuální situaci v legislativní a jiné činnosti oblasti BOZP.

2. Přehled činnosti stálých výborů Rady a pracovních skupin Rady

Rada na svém 2. zasedání dne 11. června 2004 schválila zřízení stálých výborů, jako svých pracovních orgánů, včetně jejich názvů, které zahrnují hlavní zaměření jejich činnosti. Současně schválila předsedy jednotlivých stálých výborů. Na 22. zasedání dne 19. června 2009 Rada schválila statuty a zjednodušené názvy stálých výborů Rady včetně jejich přecíslování.

V souladu se schváleným Statutem stálý výbor při své činnosti zejména:

- projednává a doporučuje Radě základní koncepční směry postupu,
- stanovuje okruh priorit pro řešení problémů,
- identifikuje aktuální problémy a navrhuje Radě zřízení pracovních skupin pro jejich řešení,
- projednává a vyjadřuje se, popř. se podílí na tvorbě návrhů materiálů a předkládá je prostřednictvím předsedkyně k projednání v Radě,
- hodnotí efektivitu opatření přijímaných Radou a výsledky hodnocení předkládá prostřednictvím předsedkyně k projednání v Radě,
- projednává podklady připravené pracovními skupinami k řešení.

Stálý výbor pro technickou bezpečnost

Předseda: Mgr. Lumír Zezulka

Místopředseda: JUDr. Ing. Robert Szurman

V roce 2014 se stálý výbor sešel celkem dvakrát, 27. března a 5. června. Předmětem zasedání stálého výboru byla s ohledem na jeho věcné zaměření zejména problematika vyhrazených technických zařízení, legislativní úprava zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů a dále právní analýza postavení koordinátora BOZP na staveništi.

Stálý výbor se zabýval především:

- činností dle plánu práce výboru na rok 2014,
 - prioritními opatřeními Národního akčního programu BOZP na období 2013 -2014 v gesci stálého výboru:
1. Zpracováním věcného záměru zákona o zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení s vyšší mírou zbytkového provozního rizika.
Stálý výbor se zabýval splněním uvedeného úkolu a předáním všech vypracovaných výstupních materiálů stálého výboru, týkajících se věcného

záměru zákona o zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení s vyšší mírou provozních rizik, rozsahu aplikace zákona, definic, výkonu revizních techniků a výkonu odborného dozoru. Výbor doporučil Radě ponechat úkol v NAP BOZP s tím, že gesce bude v následujícím období na MPSV.

2. Legislativní úpravou zákona č. 309/2006 Sb., zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů. V této souvislosti výbor řešil zejména:
 - odbornou způsobilost fyzických osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik v oblasti BOZP a k činnostem koordinátora BOZP na staveništi,
 - postavení „Koordinátora BOZP na staveništi“ a novelizaci stávající úpravy.
3. Působností a realizací ustanovení vyhlášky č. 77/1965 Sb. o výcviku, způsobilosti a registraci obsluh stavebních strojů s vypracováním studie MPO ČR.

Stálý výbor pro legislativu

Předseda: Robert Křepinský

Místopředseda: Jaroslav Bek

Stálý výbor zasedal v roce 2014 celkem čtyřikrát, a to na základě plánu práce. Kromě stálých bodů programu týkajících se informace o stavu legislativy s důrazem na plnění Národního akčního programu BOZP pro období 2013 - 2014 a prosazování a vynucování právních předpisů v oblasti BOZP v praxi se činnost stálého výboru dále soustředila na tyto aktivity:

- a) významně se podílel na tvorbě návrhu nařízení vlády, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru.
- b) účastnil se jednání nad budoucí právní úpravou bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví,
- c) projednal návrhy právních předpisů dotýkajících se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci včetně Plánu legislativních prací vlády ČR na léta 2014 až 2017,
- d) projednal roční zprávy o činnosti orgánů inspekce práce, orgánů ochrany veřejného zdraví, České školní inspekce, Českého báňského úřadu, Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany a odborových organizací za rok 2013,
- e) projednal situaci po zrušení vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění po účinnosti nového občanského zákoníku – zákon č. 89/2012 Sb.

Stálý výbor v rámci výše uvedených bodů programu přijal řadu usnesení, která byla projednávána na pravidelném zasedání Rady vlády pro BOZP a která se zejména týkala problematiky odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění, právní úpravy oblasti BOZP, právní úpravy problematiky bezpečnosti a ochrany zdraví dětí,

žáků a studentů, a samotné činnosti kontrolních a dozorových orgánů působících v oblasti BOZP.

Zástupci Stálého výboru pro legislativu se velmi aktivně účastnili jednání Pracovního týmu pro bezpečnost práce Rady hospodářské a sociální dohody ČR a prací na tvorbě Akčního programu pro implementaci Národní strategie Zdraví 2020.

V rámci Stálého výboru pro legislativu dále pracovala tripartitně obsazená „Pracovní skupina pro stanovení expozičních limitů v pracovním prostředí“, která by měla projednávat návrhy na změny přípustných expozičních limitů (PEL) a nejvyšších přípustných koncentrací (NPK-P) chemických látek či jejich směsí, které jsou stanoveny v nařízení vlády č. 361/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a Pracovní skupina pro tvorbu návrhu nařízení vlády, které by mělo nahradit stávající NV č. 28/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru. Tato poslední jmenovaná pracovní skupina se v roce 2014 sešla jednou a připravila pro MPSV konečné znění návrhu nařízení vlády včetně důvodové a předkládací zprávy a návrhu Usnesení vlády ČR.

Stálý výbor pro vzdělávání a výzkum

Předsedkyně: PhDr. Lidmila Kleinová, CSc.

Místopředseda: Mgr. Miroslav Kosina

Stálý výbor se na svých zasedáních věnoval především problematice vzdělávání a výzkumu v oblasti BOZP. S ohledem na věcné zaměření stálého výboru byla projednávána zejména ta opatření Národního akčního programu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro období 2013 – 2014, která jsou součástí Priority VI. Vzdělávání specialistů v oblasti BOZP a součástí Priority VII. Výzkum a vývoj.

Stálý výbor se v roce 2014 zaměřil především na projednávání problematiky vzdělávání specialistů v oblasti BOZP v rámci „Celoživotního vzdělávání v oblasti BOZP“. V rámci celoživotního vzdělávání v oblasti BOZP se začaly připravovat, ověřovat a uznávat výsledky dalšího vzdělávání a připravovat i změny dalších zákonů.

Stálý výbor se pravidelně zabývá a projednává trendy ve výchově a vzdělávání v BOZP v zemích EU a ČR, o nichž se například hovořilo na zasedání pracovní skupiny v Lucemburku. Členové výboru se také zabývali informací o mezinárodní konferenci BOZP v Petrohradě. Předsedkyně výboru pak následně informuje o aktuálním stavu a doporučeních výboru na jednotlivých zasedáních Rady vlády.

Dále byly projednávány informace o stavu legislativy BOZP, zejména novely zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při

činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů.

Na programu jednání výboru byla též problematika Národní soustavy kvalifikací a členové výboru byli předsedkyní informováni o činnosti Sektorové rady pro bezpečnost a ochranu osob a majetku a bezpečnost práce, a o spolupráci s MPSV a oddělením bezpečnosti práce. Jednání výboru se pravidelně účastní ředitel Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v.v.i., který informoval o stabilizaci výzkumného ústavu a jeho dalším rozvoji.

Stálý výbor pro sociální a zdravotní problematiku

Předsedkyně: Bc. Libuše Bělohávková

Místopředseda: doc. MUDr. Pavel Urban, CSc.

V uplynulém roce pracoval výbor podle předem schváleného Časového plánu práce na rok 2014. Celkem se konalo 7 zasedání (v pořadí 72. až 78.), z nichž jedno bylo společné s Pracovní skupinou pro národní dokumenty BOZP a pro úrazové pojištění (11. září 2014) a jedno společné se Stálým výborem pro vzdělávání a výzkum (11. prosince 2014). Mimo to se členové výboru zúčastnili rozšířeného mimořádného zasedání Rady vlády, konaného 26. května 2014 v Poslanecké sněmovně PČR.

Průběžně výbor projednával aktuální otázky z oblasti BOZP, připravované návrhy nových právních předpisů, podkladové materiály a informace z jednání Rady vlády, zejména zprávy o výsledcích činnosti dozorových a kontrolních orgánů v oblasti BOZP a výstupy z jednání stálých výborů a pracovních skupin. Stanoviska přijatá výborem k projednaným materiálům byla součástí podkladů předkládaných Radě vlády.

Pravidelným bodem programu jednání výboru byla kontrola plnění prioritních opatření Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014, příslušejících do věcné působnosti výboru. V závěru roku se především jednalo o spolupráci na přípravě podkladů pro 44. zasedání Rady vlády, jak je uvedeno níže v textu.

Hlavní tematické okruhy projednávané ve výboru v průběhu roku 2014:

1. Odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání a úrazové pojištění

Jedná se o problematiku v gesci výboru, která vzhledem k materiálům připravovaným v této oblasti Ministerstvem práce a sociálních věcí v průběhu celého roku, byla průběžně projednávána na každém zasedání výboru.

Na základě výstupu z mimořádného rozšířeného zasedání výboru z 5. prosince 2013 k postupu při odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění při pracovním úrazu a nemoci z povolání po nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, kterým byla zrušena vyhláška č. 440/2001 Sb., vydalo MZ a MPSV společné stanovisko k dočasnému postupu podle předmětné vyhlášky do přijetí nové právní úpravy.

Návrh novely zákoníku práce, který prošel v červnu 2014 vnějším připomínkovým řízením, již zahrnuje v § 271 c) odst. 2 zmocnění stanovit nařízením vlády výši

náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění odpovídající vzniklé újmě, způsob určování výše náhrady v jednotlivých případech a postupy při vydávání lékařského posudku včetně jeho náležitostí ve vztahu k posuzované činnosti. Návrh novely ZP prochází v současné době legislativním procesem v PČR, společně s nabytím jeho účinnosti by mělo vyjít i předmětné NV, k jehož návrhu přijímal výbor souhlasné stanovisko.

V průběhu uplynulého roku se dále výbor podílel na přípravě podkladů a stanovisek, která byla předkládána Pracovní skupině pro národní dokumenty BOZP a pro úrazové pojištění s návrhy k zapracování.

- V prvním pololetí roku se jednalo o přípravu stanoviska výboru k analytickému materiálu MPSV „Zabezpečení zaměstnanců při pracovním úrazu a nemoci z povolání“, jak ve fázi přípravy, tak zejména v rámci vnějšího připomínkového řízení. Výbor ve svém stanovisku doporučil jako budoucí řešení nové právní úpravy zřízení jedné specializované veřejnoprávní instituce úrazové pojišťovny s parametry, které se dále uvádějí ve zprávě o činnosti Pracovní skupiny pro národní dokumenty BOZP a pro úrazové pojištění a následně v konečném stanovisku Rady vlády.
- V září 2014 se na společném zasedání s výše uvedenou Pracovní skupinou a za účasti zástupců Sekce sociálně pojistných systémů MPSV detailně projednávaly základní principy budoucího systému úrazového pojištění ve vazbě na práci Odborné komise MPSV k přípravě rozpracování jednotlivých navrhovaných variant řešení. Zejména byla projednávána věcná zdůvodnění pro zřízení jedné úrazové pojišťovny. Následně se výbor vrátil k tomuto tématu při přípravě podkladových materiálů pro 44. zasedání Rady vlády, jehož součástí bylo vyhodnocení plnění opatření Národního akčního programu BOZP (NAP) pro období 2013 - 2014 a návrh NAP pro období 2015 - 2016.
- V průběhu roku členové výboru upozorňovali na nedostatky, které se stále častěji opakují v praxi při provádění odškodňování pracovních úrazů komerčními pojišťovnami, zejména Kooperativou pojišťovnou, a.s., Vienna Insurance Group. Jedná se především o protiprávní vstupování pojišťovny do působnosti zaměstnavatelů v případě určení, zda se jedná o pracovní úraz či ne, které je plně v rozhodování zaměstnavatele. Současně je předmětem kritiky i obtížná komunikace s orgány pojišťovny, což zejména zvyšuje administrativní nároky na zaměstnavatele a celkově i komplikuje proces odškodňování z hlediska věcného i časového.

Z výše uvedených důvodů výbor očekává, že nový systém úrazového pojištění přinese do oblasti odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání zásadní kvalitativní změnu.

2. Pracovnílékařské služby

Výbor se opakovaně zabýval problematikou pracovnílékařských služeb v ČR z hlediska významu tohoto oboru pro oblast BOZP. Praxe však ukazuje na řadu problémů.

- Zaměstnavatelé i sociální partneři stále častěji poukazují na skutečnost, že poskytovatelé pracovnělékařských služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nemají dostatečné odborné znalosti z oblasti pracovního lékařství. Problém je patrný zejména ve vztahu k pracím zařazeným jako rizikové, tj. v kategorii 2R, 3 a 4.
- Za situace, kdy klesl počet specialistů v pracovním lékařství v ČR na kritické minimum, je třeba v rámci systému celoživotního vzdělávání vytvářet podmínky pro zvyšování odborné kvalifikace poskytovatelů pracovnělékařských služeb a poskytovatelů zdravotních služeb posuzujících zdravotní způsobilost žáků a studentů při přípravě na budoucí povolání.

Požadavek na zvyšování kvality pracovnělékařských služeb byl na návrh výboru zařazen do NAP BOZP pro období 2015 – 2016 ve formě dvou prioritních opatření, jejichž naplňování výbor průběžně sleduje.

3. Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů

Bezpečnost a ochrana zdraví ve školství bylo téma, kterým se výbor zabýval z hlediska dlouhodobě nesplněných úkolů rezortu MŠMT. Především se jedná o absenci prováděcího předpisu k § 29 školského zákona, kterým je MŠMT od roku 2009 zmocněno vydat prováděcí vyhlášku. Tento úkol patří současně mezi nesplněná prioritní opatření národních akčních programů BOZP pro období let 2009 - 2010, 2011 - 2012 a 2013 - 2014, k jejichž splnění se MŠMT při schvalování uvedených dokumentů v Radě vlády zavázalo. Tím spíše, že návrh textu prováděcí vyhlášky je již několik let připraven.

Národní konference „Bezpečnost a ochrana zdraví ve školství ČR – aktuální témata“, které výbor pořádal v Senátu PČR v červnu 2011, 2012 a 2013, v přijatých závěrech specifikovaly hlavní nedostatky BOZ v rezortu, které vedení ministerstva opakovaně přislíbilo řešit.

V prvním čtvrtletí uplynulého roku vyvolala předsedkyně výboru jednání, které proběhlo k dané problematice na úrovni příslušného náměstka MŠMT, kde byly předmětné nedostatky projednány a vydání vyhlášky pak při březnovém zasedání Rady vlády zástupcem vedení MŠMT opakovaně přislíbeno.

Jedním z nedostatků, na které školy a školská zařízení na konferencích dále upozorňovali, je dlouholetá absence personálního zajištění uvedené oblasti, kdy na MŠMT několik let není ani jedna odborně způsobilá osoba, která by uvedenou agendu zajišťovala především po stránce metodické a komunikační. Po několika dalších jednáních, naposledy na 44. zasedání Rady vlády v prosinci 2014, byla v letošním roce od 1. 2. 2015 oblast BOZP na MŠMT obsazena jednou odborně způsobilou osobou. Zůstává nyní otázkou, jak a kdy se podaří naplnit výše uvedený legislativní úkol, který je opět zařazen do NAP pro období 2015 – 2016 jako jedna z priorit.

Je na pováženou, že MŠMT nemá pro oblast BOZ ve školství přijatou samostatnou koncepci, která by zahrnovala v širším pohledu systém prevence rizik. Přitom jen ve školním roce 2013/ 2014 bylo dle údajů České školní inspekce nahlášeno školami

31,5 tis. úrazů dětí, žáků a studentů, ale ani toto číslo zřejmě nezahrnuje skutečný celkový počet. Dva úrazy v uplynulém roce znamenaly konec mladého života.

4. Rehabilitace po pracovním úrazu a nemoci z povolání

Opakovaně je do NAP pro jednotlivá období zařazováno jako prioritní opatření požadavek na přípravu právní úpravy rehabilitace osob po pracovním úrazu a nemoci z povolání, který se dosud nepodařilo naplnit.

Vzhledem k tomu, že se jedná o zásadní problém se sociálně ekonomickými důsledky, věnoval výbor této problematice zvláštní pozornost při projednávání návrhů na řešení právní úpravy úrazového pojištění. V tomto ohledu navrhuje a má rozpracováno systémové řešení rehabilitace osob s poškozením zdraví jediná z navrhovaných variant - specializovaná úrazová pojišťovna, kterou výbor podpořil a očekává, že při přípravě právní úpravy úrazového pojištění, která bude v nadcházejícím období probíhat, bude tento fakt zohledněn stejně tak, jako požadavek na sledování, vyhodnocování a zveřejňování sociálně ekonomických ztrát v důsledku pracovních úrazů a nemocí z povolání, které v ČR stále chybí.

Činnost Mezirezortní pracovní skupiny pro aktualizaci seznamu nemocí z povolání

Předsedkyně: Bc. Libuše Bělohávková

Tajemník: doc. MUDr. Pavel Urban, CSc.

Mezirezortní pracovní skupina pro aktualizaci Seznamu nemocí z povolání, zřízená Radou vlády v rámci Stálého výboru pro sociální a zdravotní problematiku, uzavřela v prosinci 2013 svoji práci za období dvou let, kdy průběžně projednávala návrhy na aktualizaci seznamu nemocí z povolání. Komplexní výstupní materiál byl s návrhem aktualizace předložen Radě vlády, která ho projednala na svém 40. zasedání dne 13. prosince 2013 a doporučila ho k legislativnímu procesu.

Výsledkem pak bylo vydání **Nařízení vlády č.168/2014 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví **seznam nemocí z povolání**, ve znění nařízení vlády č. 114/2011 Sb. (Sb. zákonů, částka 70 z 18. srpna 2014).

V průběhu roku 2014 se mezirezortní pracovní skupina zabývala řešením úkolu, který jí byl uložen Radou vlády v prosinci 2013 na základě návrhu MZ a MPSV, vycházejícího z podnětu veřejného ochránce práv, na stanovení kritérií „výrazného omezení pracovní schopnosti“, jako podmínky odškodnitelnosti impingement syndromu, s návrhem na úpravu v seznamu nemocí z povolání.

Pracovní skupina se k řešení uvedeného úkolu sešla v roce 2014 dvakrát:

- 8. ledna 2014, kdy k danému tématu proběhla první odborná diskuze mezi členy PS a bylo dohodnuto přizvat na příští zasedání i zástupce MPSV.
- 4. září 2014 proběhlo jednání komise za účasti zástupců odboru posudkové služby MPSV a legislativního odboru MPSV, kteří uvedli, že se jedná o reakci na zásadní připomínku ombudsmana, že současný seznam nemocí z povolání nesplňuje u všech položek zásadu předvídatelnosti, neboť v řadě případů

neobsahuje klinická kritéria pro přiznání nemocí z povolání. MPSV shledává stanovisko ombudsmana oprávněným, neboť v seznamu u řady položek chybí veřejně seznatelné stanovení podmínek, za kterých se nemoc přiznává.

Po obsáhlé diskuzi přijala PS závěr, že požadavek na revizi seznamu nemocí z povolání iniciovaný veřejným ochráncem práv a nyní předložený zástupci MPSV, má obecnou podporu pracovní skupiny, která rovněž vnímá jeho potřebnost. Otázkou je rozsah revize, její rychlost a finanční zabezpečení. Je zřejmé, že revize bude muset proběhnout postupně a bude se týkat klinických kritérií u nemocí, u kterých se jako podmínka pro přiznání za nemoc z povolání požaduje dosažení minimálního stupně závažnosti, a to v pořadí podle významu jednotlivých nemocí z hlediska četnosti jejich výskytu. Nelze očekávat, že takto náročný úkol provedou dobrovolníci nad rámec svých pracovních povinností. Řešení by mělo proběhnout formou projektu, jehož finanční krytí by zajistil zadavatel.

Ve smyslu závěrů jednání PS byla podána zpráva na 43. zasedání Rady vlády dne 19. září 2014 s tím, že se PS k danému tématu vrátí v následném období.

Činnost Pracovní skupiny pro národní dokumenty BOZP a pro úrazové pojištění

Předsedkyně: Bc. Libuše Bělohávková

Pracovní skupina pro přípravu národních dokumentů BOZP působí průběžně po dobu činnosti Rady vlády pro BOZP. Jejím hlavním úkolem je připravovat návrhy národních dokumentů BOZP, kterými jsou Národní politika BOZP a její prováděcí národní akční programy, zpracované zpravidla na období dvou let.

V mezidobí PS sleduje a vyhodnocuje plnění jednotlivých opatření na základě podnětů stálých výborů dle jejich gesce za jednotlivé prioritní oblasti. Členy této tripartitně zastoupené PS jsou vedle předsedů stálých výborů další členové Rady vlády.

Rozhodnutím Rady vlády bylo dále pracovní skupině uloženo průběžně sledovat plnění prioritních opatření NAP BOZP v oblasti úrazového pojištění a připravovat odborná stanoviska k návrhům právní úpravy v této oblasti.

V roce 2014 se uskutečnilo celkem 5 zasedání PS (v pořadí 48. až 52.), přičemž jubilejní 50. zasedání se konalo společně se Stálým výborem pro sociální a zdravotní problematiku 11. září 2014. Dne 26. května 2014 se členové výboru zúčastnili mimořádného zasedání Rady vlády v Poslanecké sněmovně PČR, pro kterou PS připravovala návrh programové části jednání a podkladové materiály.

Činnost PS v roce 2014 byla zaměřena **do dvou základních tematických oblastí:**

1. Odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání

V souladu s prioritou č. 1 Národního akčního programu pro období 2013 – 2014 je pracovní skupina pověřena Radou vlády sledovat vývoj přípravy návrhu právní úpravy úrazového pojištění a dle potřeby se na této práci spolupodílet. V tomto směru byla PS přizvána v závěru roku 2013 ke spolupráci na přípravě analytického materiálu „Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání“, který připravovala

Sekce sociálně pojistných systému MPSV. Jednalo se o náročný úkol, který v první polovině roku 2014 představoval ze strany PS odborné konzultace a přípravu stanovisek postupně k jednotlivým pracovním verzím materiálu.

K výslednému návrhu materiálu, rozeslanému do vnějšího připomínkového řízení, připravila PS stanovisko k podpoře řešení budoucího systému úrazového pojištění dle varianty C – jedna specializovaná veřejnoprávní instituce úrazová pojišťovna. Stanovisko PS po projednání plně akceptovala Rada vlády na svém mimořádném zasedání v PS PČR dne 26. května 2014 - viz výše ve zprávě o činnosti Rady vlády.

Po ustavení Odborné komise na MPSV k rozpracování jednotlivých navrhovaných variant řešení úrazového pojištění, kdy byla Rada vlády garantem za přípravu varianty C, se od září 2014 PS podílela na přípravě podkladů pro komisi a následně zpracovala stanovisko k výsledné výstupní verzi materiálu v závěru roku 2014.

K uvedenému je třeba zmínit, že při hodnocení jednotlivých variant byla varianta C označena za nejpropracovanější, zejména pokud jde o navrhované řešení systému prevence a rehabilitace v úrazovém pojištění

2. Národní dokumenty BOZP

Základními národní dokumenty, jejichž příprava je v působnosti Rady vlády, jsou národní politika BOZP a její prováděcí dokumenty – národní akční programy na příslušné období zpravidla dvou let.

Rok 2014 přinesl v této oblasti pro PS řadu úkolů. Kromě průběžného hodnocení plnění stávajícího NAP pro období 2013 – 2014 bylo třeba v průběhu druhého pololetí roku připravit návrh nového NAP pro období 2015 – 2016.

Vzhledem k tomu, že 6. června 2014 přijala Evropská komise dokument „Strategický rámec EU pro oblast BOZP pro období 2014 - 2020“ (dále jen „Strategický rámec EU“), byla PS postavena před následující úkoly ve vztahu k jednotlivým dokumentům:

a) Strategický rámec EU

- specifikovat výzvy a prioritní oblasti Strategického rámce EU,
- připravit návrh na aplikaci priorit a cílů Strategického rámce EU do národních podmínek ČR;

b) Národní akční program BOZP pro období 2013 – 2014

- vyhodnotit plnění NAP BOZP pro období 2013 – 2014,
- připravit návrh Národního akčního programu BOZP pro období 2015 – 2016 s ohledem na priority a cíle Strategického rámce EU;

c) Národní politika BOZP, přijatá Usnesením vlády ČR ze dne 23. 7. 2008

- vyhodnotit plnění priorit a cílů NP BOZP za období 2008 – 2014,
- připravit návrh na aktualizaci NP BOZP ve vazbě na priority Strategického rámce EU.

O postupu prací byla Rada vlády v průběhu roku 2014 průběžně informována. Výsledný materiál PS pak Rada vlády projednala a schválila svým usnesením z 19. prosince 2014, kterým byl přijat Národní akční program BOZP pro období

2015 – 2016 a stanoveny úkoly PS pro přípravu návrhu aktualizace Národní politiky BOZP, jejíž návrh má PS předložit Radě vlády k projednání do 30. září 2015.

IV. Výstupy

Činnost Rady, stálých výborů a pracovních skupin je podrobně popsána v části III. bodu 1 a 2 tohoto materiálu.

Rok 2014 byl pro Radu vlády pro BOZP již jedenáctým rokem její činnosti. V souladu se všemi přijatými dokumenty je prvořadým úkolem Rady příprava návrhů a doporučení k provádění a pravidelnému hodnocení plnění Národní politiky BOZP. V červnu 2014 byl schválen Strategický rámec EU pro ochranu zdraví a bezpečnost při práci na období 2014 – 2020, což se promítlo i do činnosti Rady. Rada pověřila Pracovní skupinu Rady pro národní dokumenty BOZP zahájením prací na novém Národním akčním programu BOZP pro období 2015 - 2016 včetně zahájení prací na revizi stávající Národní politiky BOZP ve vazbě na výše uvedený strategický rámec. Nový Národní akční program byl schválen Radou v prosinci 2014 a aktualizace stávající Národní politiky by měla být dokončena na podzim roku 2015.

Další oblastí, které se Rada věnovala pravidelně na každém zasedání, byla problematika úrazového pojištění. Rada po celou dobu své působnosti od roku 2004 podporuje snahu, aby byl v České republice zaveden funkční systém úrazového pojištění, což je jednou z hlavních priorit vládou schválené Národní politiky BOZP a na ni navazujících národních akčních programů. V květnu proto bylo svoláno mimořádné rozšířené zasedání Rady, na kterém bylo přijato usnesení, které podporuje provádění úrazového pojištění jednou veřejnoprávní institucí, kterou by byla úrazová pojišťovna. Hlavním úkolem stále zůstává příprava a přijetí nové právní úpravy systému úrazového pojištění, jehož základní součástí by měla být podpora prevence a rehabilitace.

Rada a její stálé výbory podle své gesce a věcného zaměření se též v roce 2014 intenzivně zabývaly problematikou zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví ve školách a školských zařízeních a při praktické přípravě mládeže na povolání, dále se věnovaly přípravě nové právní úpravy k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení a v neposlední řadě podpoře výzkumu v oblasti BOZP. Uvedeným oblastem a úkolům se Rada a její stálé výbory budou věnovat i v následujícím období.

S ohledem na uvedené aktivity nelze opomenout aktivní přístup stálých výborů a příslušných pracovních skupin ke spolupráci na přípravě novel nebo nových právních předpisů v oblasti BOZP. Stálé výbory se v průběhu celého roku zaměřovaly na odborné posouzení problémů ve své gesci, zpracovávaly materiály pro Radu a předkládaly návrhy příslušných opatření. Přispívaly tak k prosazování nadresortního pohledu na řešení aktuálních problémů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompletní informace o Radě jsou přístupné na internetové stránce Ministerstva práce a sociálních věcí a Úřadu vlády České republiky (*sekce Poradní a pracovní*

orgány). Jsou zde informace o plánu práce Rady, členech Rady a dokumenty týkající se Rady. Je zde také zveřejněna Národní politika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a aktuální Národní akční program bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Přehled vybraných materiálů projednaných Radou vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci v roce 2014 (celkový přehled je uveden v kapitole Přehled činnosti Rady):

Název projednávaného materiálu	Datum projednání Radou
Výroční zpráva Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci za rok 2013	28. března 2014
Kontrola plnění úkolů Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014 a příprava Národního akčního programu BOZP na další období	28. března 2014
Projednání analytického rozhodovacího materiálu pro vládu ČR „Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání“ včetně projednání stanoviska Pracovní skupiny Rady vlády k uvedenému materiálu.	26. května 2014
Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce za rok 2013 a Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2013	20. června 2014
Kontrola plnění úkolů Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014 a příprava Národního akčního programu BOZP na další období	20. června 2014
Informace o Plenárním zasedání výboru generálních inspektorů práce SLIC a o plnění úkolů vyplývajících z předchozích zasedání	20. června 2014
Stav a vývoj na úseku pracovních úrazů, školních úrazů, nemocí z povolání a jiných poškození zdraví z práce	19. září 2014
Kontrola plnění úkolů Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014 a příprava Národního akčního programu BOZP na další období	19. září 2014
Zpráva o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci za rok 2013	19. září 2014
Zpráva o stavu bezpečnosti v hornictví za rok 2013	19. září 2014
Zpráva o kontrolní činnosti odborových organizací nad stavem BOZP u jednotlivých zaměstnavatelů podle § 322 zákoníku práce za rok 2013	19. září 2014
Schválení Národního akčního programu BOZP pro období 2015 – 2016	19. prosince 2014
Kontrola plnění úkolů Národního akčního programu BOZP pro období 2013 – 2014	19. prosince 2014

Zaměření kontrolní činnosti orgánů inspekce práce v roce 2015	19. prosince 2014
Zaměření kontrolní činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci v roce 2015	19. prosince 2014
Zaměření kontrolní činnosti orgánů vrchního báňského dozoru v roce 2015	19. prosince 2014
Plán práce Rady vlády pro BOZP na rok 2015	19. prosince 2014
Projednání stavu v oblasti výzkumu a vývoje na úseku BOZP	19. prosince 2014
Informace o Plenárním zasedání výboru generálních inspektorů práce (SLIC) a o plnění úkolů vyplývajících z předchozích zasedání	19. prosince 2014

V. Rozdělení dotací

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci o dotacích nerozhoduje a ani se na jejich rozdělování nepodílí.

VI. Zahraničí

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci není členem žádné mezinárodní organizace.

Ve sledovaném období se v návaznosti na činnost Rady neuskutečnila žádná zahraniční pracovní cesta ani účast na akcích pořádaných mezinárodními organizacemi.

VII. Výdaje na činnost Rady v roce 2014

Náklady na činnost Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci včetně činnosti jejího sekretariátu jsou podle článku 10 odst. 1 Statutu Rady hrazeny z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí. Funkci sekretariátu Rady vykonává oddělení bezpečnosti práce Ministerstva práce a sociálních věcí jako jednu ze svých činností. Jednání Rady, jejích stálých výborů a pracovních skupin se konají zpravidla v místech, kde sídlí toto ministerstvo. Přímé náklady na činnost Rady za sledované období byly ve výši cca 53.000,- Kč.

VIII. Plán činnosti Rady na rok 2015

Plán práce Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na rok 2015 schválila Rada na svém 44. zasedání dne 19. prosince 2014. Tento plán lze průběžně doplňovat.

V souladu s usnesením vlády č. 858 ze dne 3. září 2003, kterým byla zřízena Rada, jsou na rok 2015 plánována čtyři zasedání: březen, červen, září a prosinec (podle potřeby lze operativně změnit popřípadě rozšířit počet zasedání Rady).

Návrh programu pro jednání Rady v roce 2015

➤ 45. zasedání Rady dne 20. března 2015:

1. Kontrola zápisu a úkolů z minulého zasedání Rady.
2. Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání.
3. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP pro období 2015 – 2016“.
4. Informace o přípravě návrhu aktualizace Národní politiky BOZP.
5. Výroční zpráva Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci za rok 2014.
6. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady.
7. Informace zástupců orgánů veřejné správy a dalších institucí v Radě o legislativní a jiné činnosti v oblasti BOZP (v rámci MPSV, MZ, MŠMT, MD, MPO, MŽP, MO, MV, MMR, MZe, ČBÚ a SÚJB).
8. Různé.

➤ 46. zasedání Rady dne 26. června 2015:

1. Kontrola zápisu a úkolů z minulého zasedání Rady.
2. Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání.
3. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP pro období 2015 – 2016“.
4. Informace o přípravě návrhu aktualizace Národní politiky BOZP.
5. Zpráva o činnosti SÚIP a Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2014.
6. Informace o Plenárním zasedání výboru generálních inspektorů práce (SLIC) a o plnění úkolů vyplývajících z předchozích zasedání.
7. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady.
8. Informace zástupců orgánů veřejné správy a dalších institucí v Radě o legislativní a jiné činnosti v oblasti BOZP (v rámci MPSV, MZ, MŠMT, MD, MPO, MŽP, MO, MV, MMR, MZe, ČBÚ a SÚJB).
9. Různé.

➤ **47. zasedání Rady dne 18. září 2015:**

1. Kontrola zápisu a úkolů z minulého zasedání Rady.
2. Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání.
3. Návrh aktualizace Národní politiky BOZP.
4. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP pro období 2015 – 2016“.
5. Zprávy o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci, o stavu bezpečnosti v hornictví a o kontrolní činnosti odborových organizací nad stavem BOZP za rok 2014.
6. Projednání vývoje a stavu na úseku pracovních úrazů, školních úrazů, nemocí z povolání a jiných poškození zdraví z práce.
7. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady.
8. Informace zástupců orgánů veřejné správy a dalších institucí v Radě o legislativní a jiné činnosti v oblasti BOZP (v rámci MPSV, MZ, MŠMT, MD, MPO, MŽP, MO, MV, MMR, MZe, ČBÚ a SÚJB).
9. Různé.

➤ **48. zasedání Rady dne 11. prosince 2015:**

1. Kontrola zápisu a úkolů z minulého zasedání Rady.
2. Zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání.
3. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP pro období 2015 – 2016“.
4. Návrh Plánu práce Rady vlády pro BOZP na rok 2016.
5. Zaměření kontrolní činnosti orgánů inspekce práce, ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci a vrchního báňského dozoru v roce 2016.
6. Informace o činnosti v oblasti výzkumu a vývoje na úseku BOZP.
7. Informace o Plenárním zasedání výboru generálních inspektorů práce (SLIC) a o plnění úkolů vyplývajících z předchozích zasedání.
8. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady.
9. Informace zástupců orgánů veřejné správy a dalších institucí v Radě o legislativní a jiné činnosti v oblasti BOZP (v rámci MPSV, MZ, MŠMT, MD, MPO, MŽP, MO, MV, MMR, MZe, ČBÚ a SÚJB).
10. Různé.

Výroční zpráva za rok 2014 byla projednána a schválena na 45. zasedání Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci dne 20. března 2015.